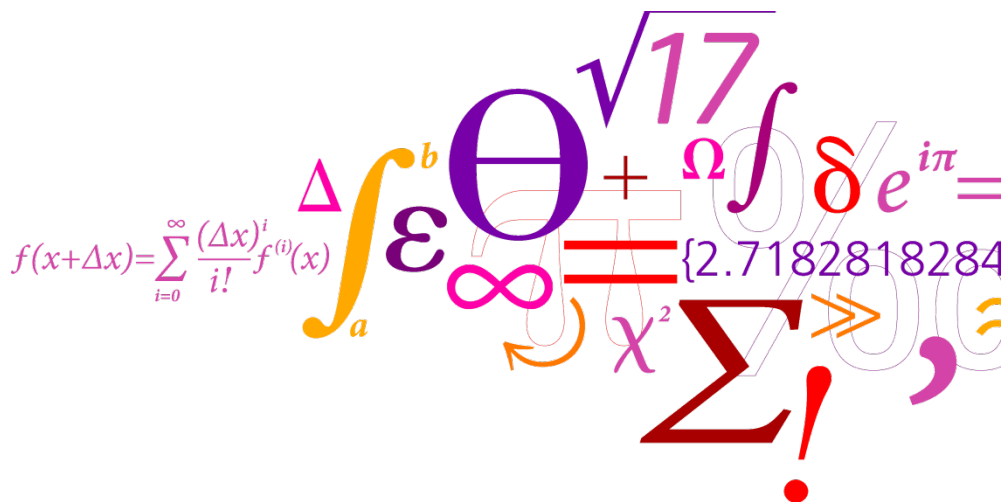

Bæredygtighed og Facilities Management

Hvad betyder ordet 'Bæredygtighed' og kan man tale om bæredygtig facilities management?

Hvem er jeg?

- Biolog fra Københavns Universitet i 1999 med speciale i lokal Agenda 21 og indikatorer for bæredygtighed.
- Professionel erfaring med Agenda 21-arbejde fra Danmarks Naturfredningsforening, Grøn Information, Møn - og Albertslund Kommune.
- Erfaren facilitator af borgerprocesser og forandringsarbejde i den kommunale organisation.
- Ph.d. om facilities management og bæredygtighed i kommuner pr. 1. december 2008.

'Bæredygtighed' set i historisk lys

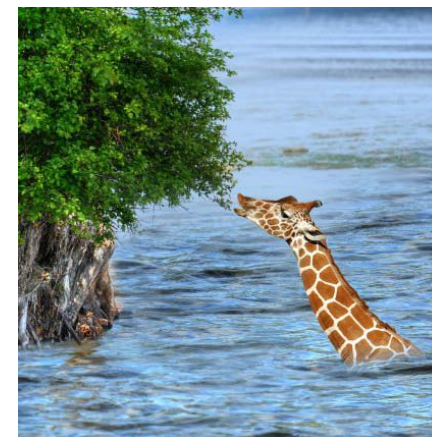
- 1972 – 'Grænser for Vækst'.
Bæredygtighed sættes på dagsordenen som en kritik af den grænseløse vækst → Erkendelse af den økologiske krise.
- 1987 og 1992 – 'Vor Fælles Fremtid' (Brundtland) og 'Agenda 21'.
Bæredygtighed kobles til udvikling → tvetydighed i fortolkning.
- 2009 – 'COP15' klimatopmøde. Markedet set som garant for bæredygtighed (via CO2 kvoter).

Den Økologiske Krise

- Produktionens påvirkning af naturlige økosystemer har ført til at naturens evne til at gendanne sig selv forringes eller ødelægges.
- Naturen kan dermed ikke understøtte livet hvor det leves – og heller ikke produktionen, som trods alt er afhængig af naturens overlevelse.
- Dette erkendes som en krise (som altså er langt mere grundlæggende end den økonomiske krise).

→ Klodens klima er et symptom...

Bæredygtighed som kritisk begreb

- Bæredygtighed er 'naturens evne til at understøtte livet' – der hvor livet leves.
- Kritik af den ubegrænsede vækst og det kapitalistiske marked som reguleringsform.
 - Mennesket og naturen får status som ressource der står til rådighed for rigdomsproduktionen (i den Vestlige verden).
- Kritik af overgangen af 'fælles gode' til produktionsjord med tab af naturen som direkte livsgrundlag som følge.
 - Lokale befolkninger gøres afhængige af det globale marked til indkøb af fødevarer m.m.

1970'erne

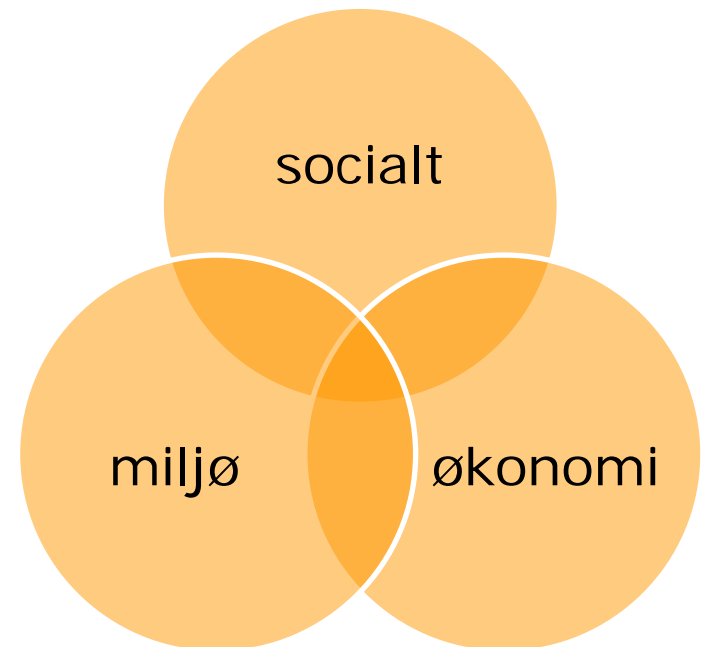
Bæredygtig Udvikling

- 'Udvikling der opfylder nuværende generationers behov uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare'.
- Ambivalens i begrebet da det betoner udvikling (= økonomisk vækst) som en måde at opfylde behov, og samtidig peger på ressourcegrundlaget som en begrænsende faktor.
- Et skift fra *'naturens evne til at understøtte livet'* til *'sikring af vedvarende forsyninger med råmaterialer til den materielle produktion'* – også til kommende generationer.

1980' og 1990'erne

Fokus i 'Bæredygtighedens' navn...

- Klima og CO2.
- Miljø – mere bredt.
- Sammenhæng mellem sociale, miljømæssige og økonomiske værdier ('tredobbelt bundlinie').

Bæredygtig Facilities Management?

- Spørgsmålet "kan man tale om bæredygtig facilities management" kan besvares på to niveauer.
 - Taler vi om 'bæredygtighed' eller 'bæredygtig udvikling'?
 - Og hvis bæredygtig udvikling, hvilken rolle har facilities management så?

'Bæredygtighed' eller 'Udvikling'?

- Facilities Management har sin berettigelse ved at understøtte kernefunktionen i en virksomhed og bidrage til vækst.
 - 'Bæredygtighed' kommer på dagsordenen når dette – direkte eller indirekte – kan bidrage til bundlinien.
- Facilities Management understøtter en 'bæredygtig udvikling' – IKKE bæredygtighed i kritisk forstand.

Udvikling

FM og Bæredygtig Udvikling

- Klare mål og prioriteringer fra topledelsen.
- Strategiske mål oversættes til taktisk og operationelt niveau i FM sprog.
- Kan understøttes ved implementering af ledelsesværktøjer og følges op af grønne/socialle regnskaber.

Principper for bæredygtig udvikling

- Livscyklus tænkning som basis for et marked for produkter og serviceydelser med 'bæredygtig' profil.
 - Vugge til grav / vugge til vugge.
- Målstyring og kvantitativ afrapportering af bæredygtighed.
- Management teknologier som omdrejningspunkt for udvikling og profilering.

Management teknologier

- Miljø- og Energiledelse.
- Certificering af bygninger.
- Grønt Regnskab.
- Socialt regnskab / Corporate Social Responsibility.
- Scorecards / indikatorer for bæredygtighed.

Og i praksis?

- Ledelsessystemer kan sætte fokus på sammenhæng mellem mål, handling og evaluering, men fører ikke automatisk til en mere bæredygtig udvikling. Der er behov for:
 - RETNINGSLINIER FOR PRIORITERING af virksomhedens værdier og mål.
 - VIDEN om miljø og effekten af beslutninger → Uddannelse af medarbejdere, kommunikation og videndeling er nøgleord.
 - DATAGRUNDLAG som gør prioriteringer mulige.
 - MODENT MARKED (leverandørkæde) som kan honorere krav om miljø og sociale forhold.

Hvad kan Facilities Management?

- Facilities Management kan bidrage til en 'bæredygtig udvikling' ved management-fokus på miljø og sociale forhold.
 - Reducere ressource forbrug i organisationen.
 - Bidrage til vækst af et 'grønt/socialt ansvarligt' marked indenfor byggeri og i leverandørkæden.
 - ...?

FM i det Offentlige

- Det offentlige har en særlig forpligtelse til at bidrage til en bæredygtig samfundsudvikling.

Spørgsmålet er:

- Kan Facilities Management i kommunerne tage en position hvor der brydes med den gængse kontraktstyrede, instrumentelle tilgang til miljø & udvikling, og måske bidrage til en bredere forståelse af bæredygtighed som et kritisk begreb?

Og vi må vente i spænding...

- Albertslund Kommunes Ejendom, Vej og Park og jeg samarbejder i Ph.d. forskningsprojekt og vi kender ikke svarene endnu..

Spørgsmål eller kommentarer?